

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเกษตรกร

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ และคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคเกษตรกรใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง จึงเป็นการดำเนินการไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ เป็นเหตุให้ยุบพรรคเกษตรกรตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า พรรคเกษตรกร ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และด้านอื่น ๆ ในปี ๒๕๔๔ จำนวน ๑๕๘,๔๐๐ บาท จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วไม่ดำเนินการส่งเงินดังกล่าวให้สาขาพรรคให้ครบทุกสาขาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการส่งเงิน และไม่แจ้งรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองผู้ร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งเงินให้แก่สาขาพรรค ตามประกาศของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เรื่อง วิธีการเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภคของพรรคการเมือง ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ ข้อ ๔ จากการตรวจสอบของผู้ร้องพบว่า มีสาขาพรรคที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภค งวด ๑ - ๔ ของปี ๒๕๔๔ จำนวน ๑๒ สาขา และได้รับเงินบางส่วน ๓๐ สาขา ผู้ถูกร้องรับว่ารายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๔๔ ที่รายงานต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ นั้น เป็นเรื่องความผิดพลาดทางบัญชีลงรายรับ รายจ่าย ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคเกษตรกรตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ฟังได้ว่าผู้ถูกร้องไม่ใช้จ่ายเงินที่ได้รับสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นค่าไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภคให้เป็นไปตามกฎหมาย และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในปี ๒๕๔๔ ไม่ถูกต้องตรงความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคเกษตรกร ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๑๒ คน วินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคเกษตรกรได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน วินิจฉัยให้ยกคำร้อง
ของนายทะเบียนพรรคการเมือง

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคเกษตรกร

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร
นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ
นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์
นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๕๘ ก วันที่ ๗
กันยายน ๒๕๔๗

ย่อโดย ว่าที่ ร.ต. ชานิต วงศาโรจน์
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ๖
กลุ่มงานคดี ๑